

Nastavni zavod za javno zdravstvo Splitsko-dalmatinske županije

Služba za javno zdravstvo i promicanje zdravlja

Odjel/Centar za gerontologiju

Gerontološko-javnozdravstveni pokazatelji

u

**Splitsko-dalmatinskoj županiji,
2018.**

Autor:

Inga Vučica, dr. med., univ. mag. sanit. publ., spec. javnog zdravstva

Suradnici:

**Dr. sc. Marijana Mijaković, prof. fizike
Hrvoje Ujaković, bacc. med. tech.**

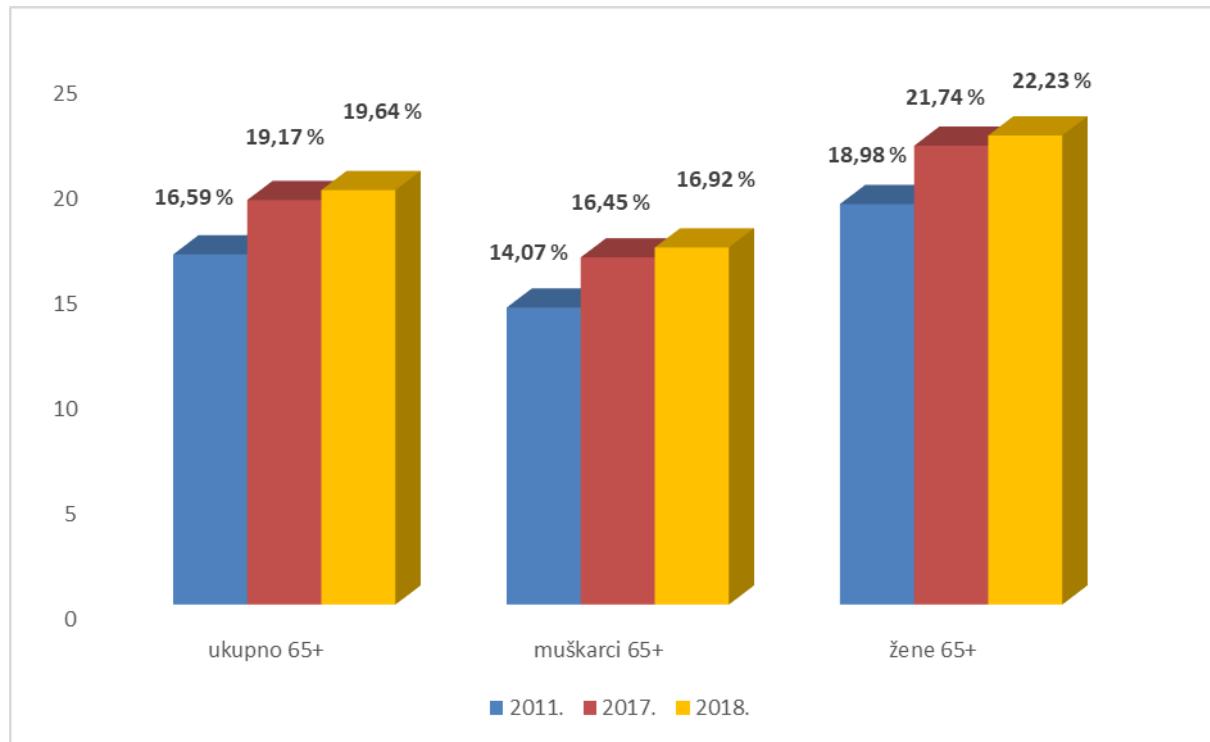
Sadržaj

1	Demografska obilježja stanovnika u dobi 65 i više godina u Splitsko-dalmatinskoj županiji.....	3
2	Osobe starije životne dobi u ordinacijama opće/obiteljske medicine u 2018.	5
3	Bolnički pobol (hospitalizacije) stanovništva starije dobi	11
4	Smrtnost stanovništva starije dobi	17
4.1	Smrtnost po područjima Splitsko-dalmatinske županije	23
4.2	Smrtnost od pojedinačnih uzroka smrti po područjima priobalja, otoka i Zagore Splitsko-dalmatinske županije	29
4.2.1	Pojedinačni uzroci smrti muškaraca po područjima Splitsko-dalmatinske županije	29
4.2.2	Pojedinačni uzroci smrti žena po područjima Splitsko-dalmatinske županije	30
5	Zaključak	33

1 Demografska obilježja stanovnika u dobi 65 i više godina u Splitsko-dalmatinskoj županiji

Kontinuirani pad ukupnog broja stanovnika u Splitsko-dalmatinskoj županiji nastavlja se i u 2018. godini. U odnosu na procjenu prethodne godine (procjena sredinom 2017. godine - 449.610 stanovnika; 218.850 muškaraca i 230.760 žena), broj stanovnika smanjio se za 1.539 osoba ili 0,34%. Prema procjeni stanovništva sredinom 2018. ukupni broj stanovnika Splitsko-dalmatinske županije je iznosio 448.071 (218.482 muškaraca i 229.589 žena).

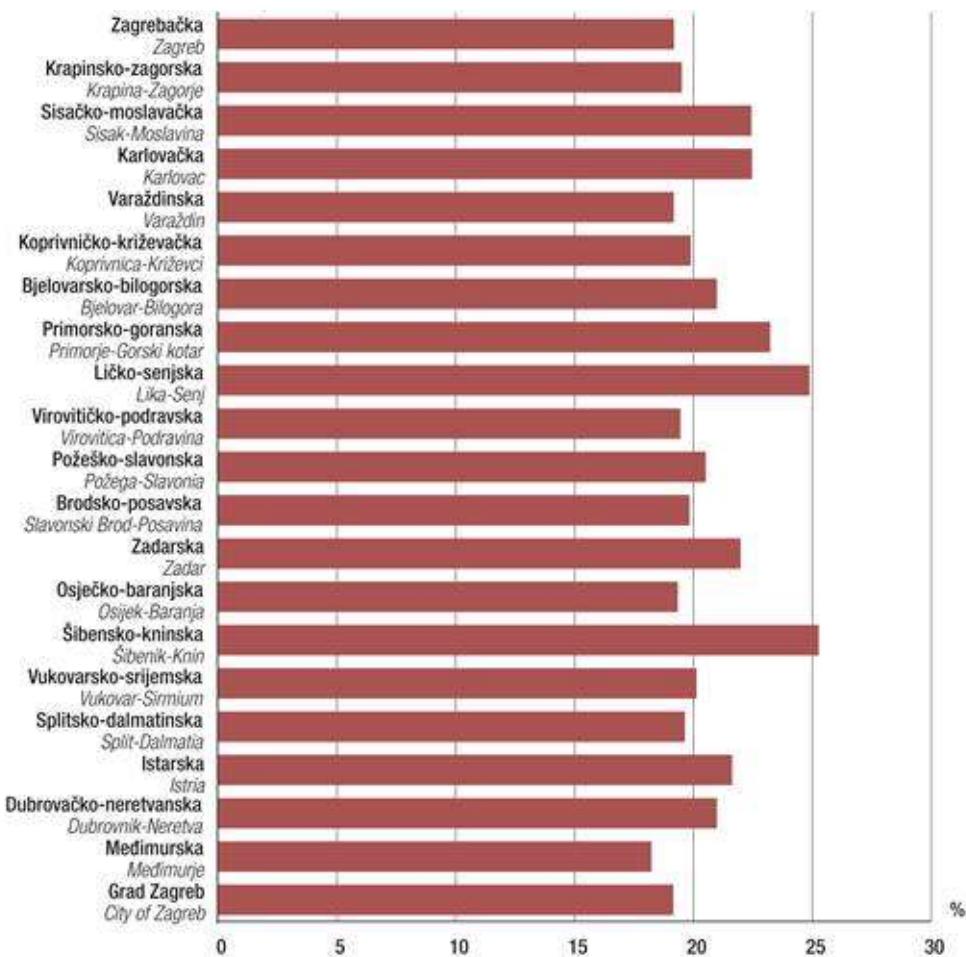
U 2018. nastavlja se kontinuirano i starenje stanovništva Županije. Broj i udio osoba starijih od 65 godina povećao se za 1.822 osobe ili 2,07% u odnosu na prethodnu godinu, te iznosi 88.006 (19,17%), pri čemu je udio muškaraca starije dobi iznosio 16,92% (N=36.965) od ukupne muške populacije, a udio žena starije dobi 22,23% (N=51.041) ukupne ženske populacije.

SLIKA 1. USPOREDBA STRUKTURE UDJELA STANOVNIŠTVA SPLITSKO-DALMATINSKE ŽUPANIJE U DOBI 65 I VIŠE GODINA PO SPOLU, POPIS 2011./PROCJENA 2017./PROCJENA 2018.

Izvor podataka: Državni zavod za statistiku RH

Splitsko-dalmatinska županija je druga po ukupnom broju stanovnika među županijama Hrvatske i suočava se sa sličnim demografskim procesima kao i ostale županije Hrvatske. Prema klasifikaciji Ujedinjenih naroda ukoliko na nekom području živi više od 10% stanovnika dobi 65 i više godina, smatra se područjem s vrlo starim stanovništvom. Stanovništvo Hrvatske, kao i stanovništvo Splitsko-dalmatinske županije progresivno stari i po svojoj demografskoj strukturi starenja pripada među najstarije nacije Europe te skupini država s vrlo starim stanovništvom.

SLIKA 2. UDIO STANOVNIŠTVA U DOBI 65 I VIŠE GODINA U UKUPNOM STANOVNIŠTVU PO ŽUPANIJAMA HRVATSKE, PROCJENA SREDINOM 2018.

Izvor: Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske

2 Osobe starije životne dobi u ordinacijama opće/obiteljske medicine u 2018.

Prema izvješćima iz primarne zdravstvene zaštite u 2018. godini ukupan broj utvrđenih bolesti i stanja zabilježenih u djelatnosti opće/obiteljske medicine Splitsko-dalmatinske županije iznosio je 922.429.

Od toga, broj utvrđenih bolesti-stanja zabilježenih za korisnike u dobi 65 i više godina iznosio je 319.594 što je 34,7% svih bolesti i stanja utvrđenih kod korisnika svih dobi.

U 2018. godini korisnici dobi 65 i više godina (78874) činili su jednu četvrtinu (25,50%) svih korisnika (309.709) zdravstvene zaštite u djelatnosti opće/obiteljske medicine. Prosječno je po jednom korisniku dobi 65 i više godina utvrđeno 4,2 bolesti i stanja.

TABLICA 1. UTVRĐENE BOLESTI I STANJA U DJELATNOSTI OPĆE/OBITELJSKE MEDICINE U SPLITSKO-DALMATINSKOJ ŽUPANIJI U 2018..GODINI U DOBI 65 I VIŠE GODINA I UKUPNO ZA SVE DOBI

	Bolesti - stanja MKB-10	Šifra MKB-10	65 i više godina	Ukupno sve dobi	Udio starijih od 65 i više
1.	Zarazne bolesti probavnog sustava	A00-A09	999	7024	14,22
2.	Tuberkuloza dišnih putova	A15-A16	29	81	35,80
3.	Tuberkuloza drugih organa	A17-A19	5	7	71,43
4.	Hripavac (pertussis)	A37	0	3	0,00
5.	Šarlah (scarlatina)	A38	0	13	0,00
6.	Druge bakterijske bolesti (osim A37 i A38)	A20-A49	192	405	47,41
7.	Sifilis	A50-A53	0	3	0,00
8.	Gonokokna infekcija	A54	0	2	0,00
9.	Varicela, morbili i rubeola	B01, B05,	7	631	1,11
10.	Bolest uzrokovana HIV-om	B20-B24	6	28	21,43
11.	Kandidijaza	B37	318	889	35,77
12.	Helmintijaze	B65-B83	82	763	10,75
13.	Ostale zarazne i parazitarne bolesti		3808	22283	17,09
I	Ukupno Zarazne i parazitarne bolesti	A00-B99	5446	32132	16,95
14.	Zločudna novotvorina želuca	C16	157	215	73,02
15.	Zločudna novotvorina završnog debelog crijeva (rekturna)	C20	442	636	69,50
16.	Zločudna novotvorina dušnika (traheje), dušnice (bronha) i pluća	C33-C34	388	640	60,63
17.	Zločudni melanom kože	C43	242	548	44,16
18.	Zločudna novotvorina dojke	C50	1294	2381	54,35
19.	Zločudna novotvorina vrata maternice	C53	42	131	32,06
20.	Zločudne novotvorine limfnoga, hematopoetičnog i srodnog tkiva	C81-C97	387	743	52,09
21.	Ostale zločudne novotvorine		5395	8337	64,71
22.	Novotvorine in situ i dobroćudne novotvorine nepoznate prirode	D00-D48	4899	16713	29,31
II	Ukupno Novotvorine	C00-D48	13246	30344	43,65
23.	Anemije zbog manjka željeza	D50	2066	8479	24,37
24.	Druge bolesti krvi i krvotvornog sustava	D51-D77	1489	2543	58,55
25.	Neki poremećaji imunološkog sustava	D80-D89	77	178	43,26

	Bolesti - stanja MKB-10	Šifra MKB-10	65 i više godina	Ukupno sve dobi	Udio starijih od 65 i više
III	<i>Ukupno Bolesti krvi i krvotvornog sustava te određene bolesti imunološkog sustava</i>	D50-D89	3632	11200	32,43
26.	Poremećaji štitnjače	E00-E07	6403	22932	27,92
27.	Dijabetes melitus	E10-E14	11309	18305	61,78
28.	Pretilost	E65-E66	161	876	18,38
29.	Ostale endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma		4350	9935	43,78
IV	<i>Ukupno Endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma</i>	E00-E90	22223	52048	42,70
30.	Demencija	F00-F03	598	639	93,58
31.	Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja uzrokovani uzimanjem alkohola	F10	125	513	24,37
32.	Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja uzrokovani psihoaktivnim	F11-F19	58	972	5,97
33.	Shizofrenija, shizotipni i sumanuti poremećaji	F20-F29	824	4042	20,39
34.	Neuroze i afektivni poremećaji povezani sa stresom i somatoformni	F40-F48	5743	19954	28,78
35.	Duševna zaostalost	F70-F79	28	295	9,49
36.	Ostali duševni poremećaji i poremećaji ponašanja		5004	11682	42,84
V	<i>Ukupno Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja</i>	F00-F99	12380	38097	32,50
37.	Ekstrapiramidalni i poremećaji kretanja	G20-G26	924	1203	76,81
38.	Epilepsija	G40-G41	509	1931	26,36
39.	Migrena i ostali sindromi glavobolje	G43-G44	443	3604	12,29
40.	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	G80-G83	607	1221	49,71
41.	Ostale bolesti i poremećaji živčanog sustava		2132	5304	40,20
VI	<i>Ukupno Bolesti živčanog sustava</i>	G00-G99	4615	13263	34,80
42.	Konjunktivitis	H10	5640	15489	36,41
43.	Katarakta i druge bolesti leće	H25-H28	4125	4876	84,60
44.	Glaukom	H40-H42	3488	4917	70,94
45.	Strabizam	H49-H50	356	642	55,45
46.	Poremećaji refrakcije i akomodacije	H52	1449	5321	27,23
47.	Ostale bolesti oka i adneksa		5013	13343	37,57
VII	<i>Ukupno Bolesti oka i očnih adneksa</i>	H00-H59	20071	44588	45,01
48.	Upala srednjeg uha i druge bolesti srednjeg uha i mastoida	H65-H75	2669	11807	22,61
49.	Oštećenje sluha	H90-H91	1266	2201	57,52
50.	Ostale bolesti uha i mastoidnog nastavka		4536	14368	31,57
VIII	<i>Ukupno Bolesti uha i mastoidnog nastavka</i>	H60-H95	8471	28376	29,85
51.	Akutna reumatska groznica	I00-I02	2	6	33,33
52.	Kronične reumatske srčane bolesti	I05-I09	82	164	50,00
53.	Hipertenzivne bolesti	I10-I15	29929	50152	59,68
54.	Akutni infarkt miokarda	I21-I23	740	1263	58,59
55.	Druge ishemične bolesti srca	I20, I24-I25	3196	4690	68,14
56.	Druge srčane bolesti	I26-I52	11157	15860	70,35
57.	Cerebrovaskularni inzult	I60-I64	1191	1522	78,25
58.	Druge cerebrovaskularne bolesti	I65-I68	619	851	72,74
59.	Posljedice cerebrovaskularne bolesti	I69	314	387	81,14
60.	Ateroskleroza	I70	633	835	75,81
61.	Bolesti vena (embolija, tromboza, varices)	I80-I87	4507	10387	43,39
62.	Ostale bolesti cirkulacijskog sustava		1345	2739	49,11

	Bolesti - stanja MKB-10	Šifra MKB-10	65 i više godina	Ukupno sve dobi	Udio starijih od 65 i više
IX	Ukupno Bolesti cirkulacijskog sustava	I00-I99	53715	88856	60,45
63.	Akutne infekcije gornjega dišnog sustava	J00-J06	9679	76964	12,58
64.	Gripa (influenca)	J10-J11	622	5348	11,63
65.	Pneumonija	J12-J18	2056	4492	45,77
66.	Akutni bronhitis i akutni bronhiolitis	J20-J21	5351	16981	31,51
67.	Bronhitis, emfizem, astma i druge kronične opstruktivne bolesti pluća	J40-J44, J47	4301	7989	53,84
68.	Plućne bolesti uzrokovane vanjskim agensima, pneumokonioze	J60-J70	113	289	39,10
69.	Ostale bolesti dišnog sustava		5297	24755	21,40
X	Ukupno Bolesti dišnog sustava	J00-J99	27419	136818	20,04
70.	Bolesti usne šupljine, žlijezda slinovnica i čeljusti	K00-K14	830	4006	20,72
71.	Ulkus želuca i duodenuma (gastroduodenalni)	K25-K27	639	1271	50,28
72.	Akutna upala crvuljka (apendicitis)	K35	35	319	10,97
73.	Preponska kila (inginalna hernija)	K40	732	1558	46,98
74.	Ostale hernije trbušne šupljine	K41-K46	291	761	38,24
75.	Bolesti jetre	K70-K77	796	2419	32,91
76.	Žučni kamenci i upala žučnjaka	K80-K81	1210	2647	45,71
77.	Ostale bolesti probavnog sustava		12159	33093	36,74
XI	Ukupno Bolesti probavnog sustava	K00-K99	16692	46074	36,23
78.	Infekcije kože i potkožnoga tkiva	L00-L08	4389	14861	29,53
79.	Dermatitis, egzemi i urtikarije	L20-L30, L50	8443	29458	28,66
80.	Ostale bolesti kože i potkožnoga tkiva		4955	14832	33,41
XII	Ukupno Bolesti kože i potkožnog tkiva	L00-L99	17787	59151	30,07
81.	Reumatoidni artritis i druge upalne poliartropatije	M05-M14	4154	8669	47,92
82.	Artroze	M15-M19	6427	10898	58,97
83.	Kifoza, skolioza i lordoza	M40-M41	66	947	6,97
84.	Spondilopatije	M45-M49	479	1112	43,08
85.	Bolesti intervertebralnih diskova i ostale dorzopatije	M50-M54	17544	57927	30,29
86.	Osteoporiza i osteomalacija	M80-M83	1841	2644	69,63
87.	Ostale bolesti mišićno-koštanog sustava		6285	23284	26,99
XIII	Ukupno Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva	M00-M99	36796	105481	34,88
88.	Glomerulske bolesti bubrega	N00-N08	199	497	40,04
89.	Tubulointersticijske bolesti bubrega	N10-N16	323	757	42,67
90.	Bubrežna insuficijencija	N17-N19	938	1253	74,86
91.	Urolitijaza (mokračni kamenci)	N20-N23	1235	3693	33,44
92.	Upala mokračnog mjehura (cistitis)	N30	8681	21723	39,96
93.	Druge bolesti urinarnog sustava (osim N30)	N25-N39	2531	5689	44,49
94.	Hiperplazija prostate	N40	5690	8037	70,80
95.	Druge bolesti muških spolnih organa	N41-N51	1951	5759	33,88
96.	Poremećaji u menopauzi	N95	0	123	0,00
97.	Ostale bolesti ženskih spolnih organa		1905	8229	23,15
XIV	Ukupno Bolesti mokračnih i spolnih organa	N00-N99	23453	55760	42,06
102.	Prirođene malformacije cirkulacijskog sustava	Q20-Q28	8	147	5,44
103.	Nespušteni testis	Q53	0	49	0,00
104.	Ostale prirođene malformacije		69	790	8,73
XVII	Ukupno Kongenitalne malformacije, deformiteti i kromosomske abnormalnosti	Q00-Q99	77	986	7,81
105.	Senilnost	R54	38	38	100,00

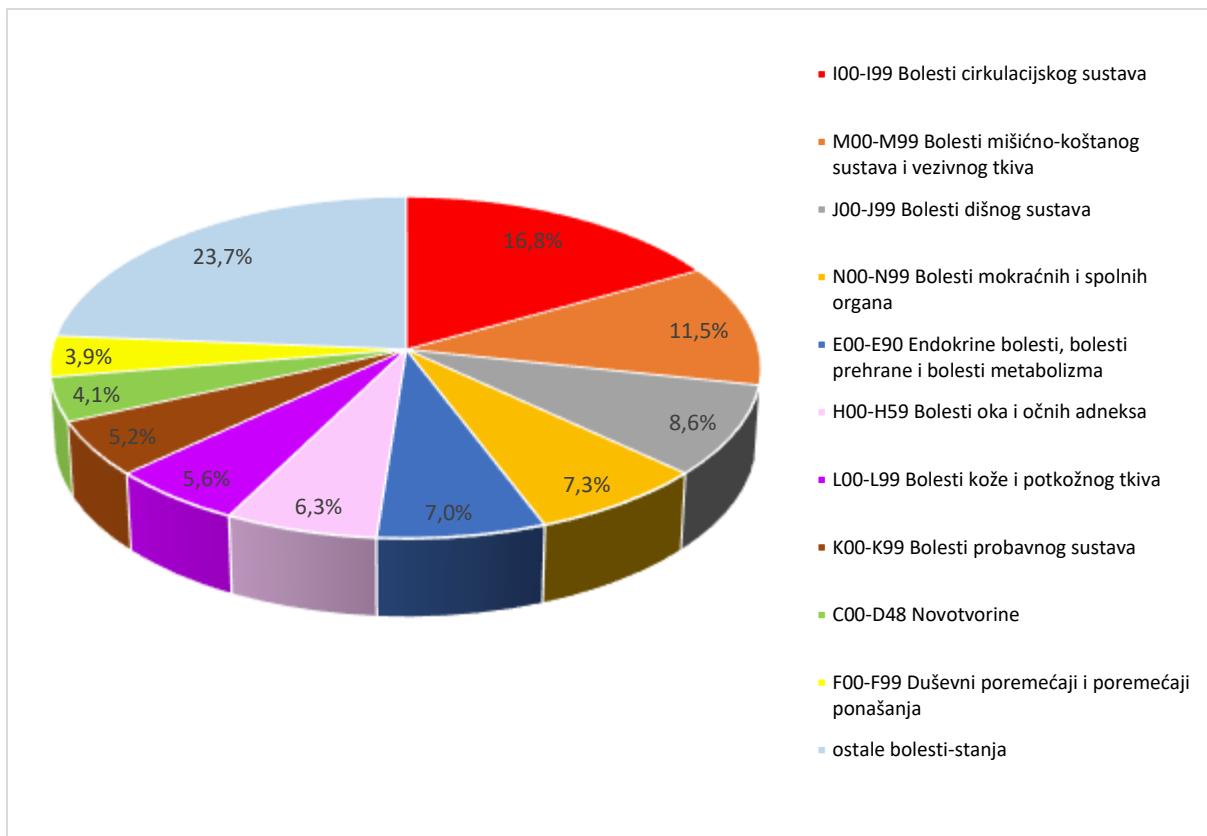
	Bolesti - stanja MKB-10	Šifra MKB-10	65 i više godina	Ukupno sve dobi	Udio starijih od 65 i više
106.	Ostali simptomi, znakovi, klinički i lab. nalazi nesvrstani drugamo		20474	68685	29,81
XVIII	<i>Ukupno Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi neuvršteni drugamo</i>	R00-R99	20512	68723	29,85
107.	Prijelomi	S x 2	2256	6614	34,11
108.	Dislokacije, uganuća i nategnuća	S x 3	551	4518	12,20
109.	Opekline i korozije	T20-T32	372	1663	22,37
110.	Otrovanja lijekovima i biološkim tvarima	T36-T50	38	89	42,70
111.	Ostale ozljede, otrovanja i djelovanja vanjskih uzroka		6189	25327	24,44
XIX	<i>Ukupno ozljede, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka</i>	S00-T98	9406	38211	24,62
112.	Osobe koje se koriste zdravstvenom službom zbog pregleda i istraživanja	Z00-Z13	7610	35795	21,26
113.	Infekcija HIV-om bez simptoma	Z21	0	1	0,00
114.	Druge osobe s opasnošću po zdravlje zbog zaraznih bolesti	Z20, Z22-Z29	4448	6561	67,79
115.	Postupci u vezi sa sprečavanjem neželjene trudnoće	Z30	0	19	0,00
116.	Osobe koje se koriste zdravstvenom službom zbog specifičnih postupaka i	Z40-Z54	562	2612	21,52
117.	Osobe koje se koriste zdravstvenom službom zbog psihosoc. i socioek.	Z55-Z65	23	422	5,45
118.	Osobe koje se koriste zdravstvenom službom zbog obiteljskih razloga	Z70-Z99	10821	25322	42,73
119.	Ostali čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom		189	1278	14,79
XXI	<i>Ukupno Čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom</i>	Z00-Z99	23653	72010	32,85
120.	Nesreće pri prijevozu	V01-V99	163	1567	10,40
121.	Ostali vanjski uzroci slučajnih ozljeda	W00-X59	8736	34152	25,58
122.	Namjerno namesene ozljede	X85-Y09	12	129	9,30
123.	Ratne ozljede	Y36	0	3	0,00
124.	Ostali vanjski uzroci ozljeda i otrovanja		340	1617	21,03
XX	<i>Ukupno Vanjski uzroci morbiditeta i mortaliteta</i>	V01-Y98	9251	37468	24,69

Izvor podataka: Godišnja izvješća djelatnosti opće medicine, 2018.

Od svih bolesti i stanja (319.594) utvrđenih kod korisnika dobne skupine 65 i više godina u 2018. godini, najzastupljenije skupine bolesti i stanja ove dobne skupine bile su:

1. Bolesni cirkulacijskog sustava (I00-I99) s ukupno 53.715 bolesti-stanja (s udjelom 16,8% od svih utvrđenih bolesti-stanja).
2. Bolesni mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva (M00-M99) s ukupno 36.796 bolesti-stanja odnosno 11,5% svih utvrđenih bolesti-stanja.
3. Bolesni dišnog sustava (J00-J99) s ukupno 27.419 bolesti-stanja odnosno 8,6% svih utvrđenih bolesti-stanja.
4. Bolesni mokraćnih i spolnih organa (N00-N99) s ukupno 23.453 bolesti-stanja odnosno 7,3% od svih utvrđenih bolesti-stanja

5. Endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma (E00-E90) s ukupno 22.223 bolesti-stanja odnosno 7,0% od svih utvrđenih bolesti-stanja.

SLIKA 3. UDIO (%) BOLESTI I STANJA DOBNE SKUPINE 65+ GODINA U PZZ SPLITSKO-DALMATINSKE ŽUPANIJE, 2018.

Izvor podataka: Godišnja izvješća djelatnosti opće medicine, 2018.

Tijekom 2018. godine redoslijed i udio 10 najučestalijih utvrđenih bolesti-stanja u djelatnosti opće/obiteljske medicine u dobi 65 i više godina prikazan je u Tablici 2.

TABLICA 2. RANG I UDIO 10 VODEĆIH UTVRĐENIH BOLESTI I STANJA U DJELATNOSTI OPĆE/OBITELJSKE MEDICINE U SPLITSKO-DALMATINSKOJ ŽUPANIJI U DOBI 65 I VIŠE GODINA U 2018., UKUPNO

Rang	Dijagnoza	Šifra MKB-10	Broj 65 i više godina	Ukupno sve dobi	Udio (%) u dobi 65+	Udio (%) u svim dobima
1.	Hipertenzivne bolesti	I10-I15	29929	50152	9,4	59,7
2.	Bolesti intervertebralnih diskova i ostale dorzopatije	M50-M54	17544	57927	5,5	30,3

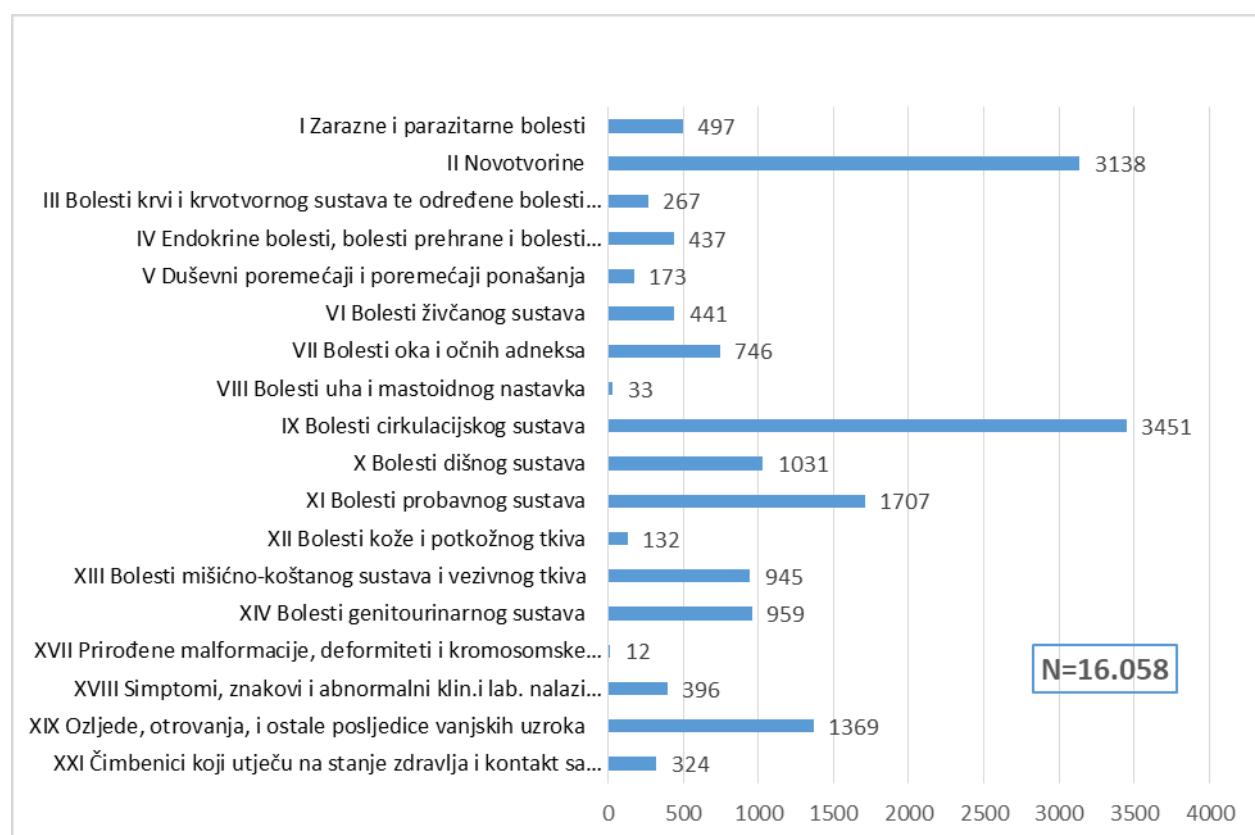
Rang	Dijagnoza	Šifra MKB-10	Broj 65 i više godina	Ukupno sve dobi	Udio (%) u dobi 65+	Udio (%) u svim dobima
3.	Dijabetes melitus	E10-E14	11309	18305	3,5	61,8
4.	Druge srčane bolesti	I26-I52	11157	15860	3,5	70,3
5.	Akutne infekcije gornjega dišnog sustava	J00-J06	9679	76964	3,0	12,6
6.	Upala mokraćnog mjeđura (cistitis)	N30	8681	21723	2,7	40,0
7.	Dermatitis, egzemi i urtikarije	L20-L30, L50	8443	29458	2,6	28,7
8.	Artroze	M15-M19	6427	10898	2,0	59,0
9.	Poremećaji štitnjače	E00-E07	6403	22932	2,0	27,9
10.	Neuroze i afektivni poremećaji povezani sa stresom i somatoformni	F40-F48	5743	19954	1,8	28,8
	Ukupno prvih 10 bolesti-stanja		115315	324173	36,1% od 65+	35,1% od svih dobi

Izvor podataka: Godišnja izvješća djelatnosti opće medicine, 2018.

3 Bolnički pobol (hospitalizacije) stanovništva starije dobi

Udio hospitaliziranih u dobi 65 i više godina u 2018. godini u stacionarnom dijelu KBC Split iznosio je 39,45% od svih ukupno bolnički liječenih u KBC-u Split. Zabilježeno je 16.058 hospitalizacija osoba starije životne dobi (stopa 18246,48/100.000) s ukupno 141.440 dana bolničkog liječenja. Prosječna dužina liječenja po jednom boravku je bila 8,8 dana.

Vodeće skupine bolesti kao uzrok hospitalizacija osoba u dobi 65 i više godina su: bolesti cirkulacijskog sustava (3451 hospitalizacija; stopa 3921,32/100.000), novotvorine (3138 hospitalizacija; stopa 3565,67/100.000), bolesti probavnog sustava (1707 hospitalizacija; stopa 1939,64/100.000), ozljede, otrovanja i ostale posljedice vanjskih uzroka (1369 hospitalizacija; stopa 1555,58/100.000) te bolesti dišnog sustava (1031 hospitalizacije, stopa 1171,51/100.000). (Slika 4)

SLIKA 4. BOLNIČKI POBOL OSOBA U DOBI 65 I VIŠE GODINA PO SKUPINAMA BOLESTI (MKB-10) U STACIONARNOM DIJELU KBC-A SPLIT, 2018.

Od ukupnog broja hospitaliziranih u dobi iznad 65 godina u 2018. godini bilježi se 7.692 hospitalizacija žena i 8.366 hospitalizacija muškaraca. Stopa hospitalizacije žena starijih od 65 godina iznosila je 15070,24/100.000, a muškaraca starijih od 65 godina 22632,22/100.000.

Kod oba spola u dobi 65 i više godina najčešći uzroci hospitalizacija su bolesti cirkulacijskog sustava (kod muškaraca stopa 5123,77/100.000, a kod žena stopa 3050,49/100.000) i novotvorine (kod muškaraca stopa 4980,39/100.000, kod žena 2541,09/100.000).

U muškaraca starijih od 65 godina zatim slijede bolesti probavnog sustava (stopa 2716,08/100.000), bolesti dišnog sustava (stopa 1736,78/100.000), te ozljede, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka (stopa 1382,39/100.000) (Tablica 3), a kod žena slijede ozljede, otrovanja i ostale posljedice vanjskih uzroka (stopa 1681,00/100.000), bolesti probavnog sustava (stopa 1377,32/100.000), te bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva (stopa 1316,59/100.000). (Tablica 3).

TABLICA 3. BOLNIČKI POBOL OSOBA U DOBI 65 I VIŠE GODINA PO SKUPINAMA BOLESTI (MKB-10) I PO SPOLU U KBC SPLIT, 2018.

Skupina bolesti-stanja MKB-10			Muškarci 65+			Žene 65+		
			Broj	Udio %	Stopa/ 100.000	Broj	Udio %	Stopa/ 100.000
I	Zarazne i parazitarne bolesti	A00-B99	247	2,95	668,20	250	3,25	489,80
II	Novotvorine	C00-D48	1841	22,01	4980,39	1297	16,86	2541,09
III	Bolesti krv i krvotvornog sustava te određene bolesti imunološkog sustava	D50-D89	110	1,31	297,58	157	2,04	307,60
IV	Endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma	E00-E90	197	2,35	532,94	240	3,12	470,21
V	Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja	F00-F99	89	1,06	240,77	84	1,09	164,57
VI	Bolesti živčanog sustava	G00-G99	215	2,57	581,63	226	2,94	442,78
VII	Bolesti oka i očnih adneksa	H00-H59	332	3,97	898,15	414	5,38	811,11
VIII	Bolesti uha i mastoidnog nastavka	H60-H95	19	0,23	51,40	14	0,18	27,43
IX	Bolesti cirkulacijskog sustava	I00-I99	1894	22,64	5123,77	1557	20,24	3050,49
X	Bolesti dišnog sustava	J00-J99	642	7,67	1736,78	389	5,06	762,13
XI	Bolesti probavnog sustava	K00-K93	1004	12,00	2716,08	703	9,14	1377,32
XII	Bolesti kože i potkožnog tkiva	L00-L99	59	0,71	159,61	73	0,95	143,02
XIII	Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva	M00-M99	273	3,26	738,54	672	8,74	1316,59

Skupina bolesti-stanja MKB-10			Muškarci 65+			Žene 65+		
			Broj	Udio %	Stopa/ 100.000	Broj	Udio %	Stopa/ 100.000
XIV	Bolesti genitourinarnog sustava	N00-N99	482	5,76	1303,94	477	6,20	934,54
XVII	Prirođene malformacije, deformiteti i kromosomske abnormalnosti	Q00-Q99	8	0,10	21,64	4	0,05	7,84
XVIII	Simptomi, znakovi i abnormalni klin.i lab. nalazi neuvršteni drugamo	R00-R99	258	3,08	697,96	138	1,79	270,37
XIX	Ozljede, otrovanja, i ostale posljedice vanjskih uzroka	S00-T98	511	6,11	1382,39	858	11,15	1681,00
XXI	Čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdrav. Službom	Z00-Z99	185	2,21	500,47	139	1,81	272,33
		UKUPNO 65+	8366	100,00	22632,22	7692	100,00	15070,24

Izvor podataka: Bolesničko-statistički obrazac, 2017.

Između deset vodećih pojedinačnih uzroka hospitalizacija u dobi 65 i više godina u 2018. godini u Splitsko-dalmatinskoj županiji prednjače bolesti srca i krvnih žila.

Najčešće dijagnoze hospitalizacija starijih osoba su Cerebralni infarkt (I63, MKB-10) i Prijelom bedrene kosti (S72, MKB-10). Zatim slijede hospitalizacije zbog Sekundarnih zločudnih novotvorina dišnih i probavnih organa, Zločudne novotvorine debelog crijeva i Pneumonije. (Tablica 4).

TABLICA 4. RANG LJESTVICA VODEĆIH DIJAGNOZA - BOLNIČKI POBOL OSOBA U DOBI 65 I VIŠE GODINA U KBC SPLIT, 2018. – UKUPNO

Rang	Dijagnoza	Šifra MKB-10	Ukupno	Stopa/100.000	Udio (%) od ukupno
1	Cerebralni infarkt	I63	647	735,2	4,03
2	Prijelom bedrene kosti (femura)	S72	500	568,1	3,11
3	Sekundarne zločudne novotvorine dišnih i probavnih organa	C78	424	481,8	2,64
4	Zločudna novotvorina debelog crijeva	C18	399	453,4	2,48
5	Pneumonija, nespecificiranog uzročnika	J18	376	427,2	2,34
6	Ostale sepse	A41	348	395,4	2,17
7	Senilna katarakta	H25	342	388,6	2,13

Rang	Dijagnoza	Šifra MKB-10	Ukupno	Stopa/100.000	Udio (%) od ukupno
8	Insuficijencija srca	I50	341	387,5	2,12
9	Akutni infarkt miokarda	I21	338	384,1	2,10
10	Respiracijska insuficijencija nesvrstana drugamo	J96	270	306,8	1,68
11	Zločudna novotvorina mokraćnoga mjehura	C67	265	301,1	1,65
12	Preponska kila (ingvinalna hernija)	K40	260	295,4	1,62
13	Zločudna novotvorina završnoga debelog crijeva (rektuma)	C20	251	285,2	1,56
14	Fibrilacija atrija i undulacija	I48	249	282,9	1,55
15	Kardiomiopatija	I42	220	250,0	1,37
16	Upala žučnjaka (kolecistitis)	K81	216	245,4	1,35
17	Žučni kamenci (kolelitijaza)	K80	196	222,7	1,22
18	Kronična ishemična bolest srca	I25	186	211,3	1,16
19	Angina pektoris	I20	181	205,7	1,13
20	Kronično bubrežno zatajenje (insuficijencija)	N18	181	205,7	1,13
Ukupno svih hospitalizacija 65+			16.058	18246,5	100,00

Izvor podataka: Bolesničko-statistički obrazac, 2018.

Kod pojedinačnih bolesti/stanja kao uzroka hospitalizacija muškaraca u dobi 65 i više godina na prvom mjestu je Cerebralni infarkt, zatim slijede Sekundarne zločudne novotvorine dišnih i probavnih organa, Zločudna novotvorina debelog crijeva, Preponska kila i Pneumonije (Tablica 5.).

TABLICA 5. RANG LJESTVICA VODEĆIH DIJAGNOZA - BOLNIČKI POBOL OSOBA U DOBI 65 I VIŠE GODINA U KBC SPLIT, 2018. – MUŠKARCI

Rang	Dijagnoza	Šifra MKB-10	Ukupno	Stopa/100.000	Udio (%) od ukupno
1	Cerebralni infarkt	I63	297	803,5	3,55
2	Sekundarne zločudne novotvorine dišnih i probavnih organa	C78	295	798,1	3,53
3	Zločudna novotvorina debelog crijeva	C18	274	741,2	3,28
4	Preponska kila (ingvinalna hernija)	K40	242	654,7	2,89
5	Pneumonija, nespecificiranog uzročnika	J18	238	643,9	2,84
6	Akutni infarkt miokarda	I21	207	560,0	2,47
7	Zločudna novotvorina mokraćnoga mjehura	C67	194	524,8	2,32
8	Ostale sepse	A41	176	476,1	2,10
9	Zločudna novotvorina završnoga debelog crijeva (rektuma)	C20	173	468,0	2,07
10	Insuficijencija srca	I50	164	443,7	1,96
11	Respiracijska insuficijencija nesvrstana drugamo	J96	162	438,3	1,94

Rang	Dijagnoza	Šifra MKB-10	Ukupno	Stopa/100.000	Udio (%) od ukupno
12	Fibrilacija atrija i undulacija	I48	150	405,8	1,79
13	Kardiomiopatija	I42	136	367,9	1,63
14	Senilna katarakta	H25	135	365,2	1,61
15	Kronična ishemična bolest srca	I25	122	330,0	1,46
16	Zločudna novotvorina dušnica (bronha) i pluća	C34	115	311,1	1,37
17	Angina pektoris	I20	115	311,1	1,37
18	Kronično bubrežno zatajenje (insuficijencija)	N18	110	297,6	1,31
19	Ateroskleroza	I70	109	294,9	1,30
20	Prijelom bedrene kosti (femura)	S72	108	292,2	1,29
Ukupno svih hospitalizacija muškaraca 65+			8.366	22632,2	100,00

Izvor podataka: Bolesničko-statistički obrazac, 2018.

Kod žena su na prvom mjestu hospitalizacije zbog Prijeloma bedrene kosti (S72, MKB-10). Prosječno svakog dana više od jedne stanovnice Splitsko-dalmatinske županije dobi 65 i više godina bilo je hospitalizirano zbog prijeloma bedrene kosti. Na visokom drugom mjestu su hospitalizacije zbog Cerebralnog infarkta (Tablica 6).

TABLICA 6. RANG LJESTVICA VODEĆIH DIJAGNOZA - BOLNIČKI POBOL OSOBA U DOBI 65 I VIŠE GODINA U KBC SPLIT, 2018. – ŽENE

Rang	Dijagnoza	Šifra MKB-10	Ukupno	Stopa/100.000	Udio (%) od ukupno
1	Prijelom bedrene kosti (femura)	S72	392	768,0	5,10
2	Cerebralni infarkt	I63	350	685,7	4,55
3	Senilna katarakta	H25	207	405,6	2,69
4	Insuficijencija srca	I50	177	346,8	2,30
5	Ostale sepse	A41	172	337,0	2,24
6	Pneumonija, nespecificiranog uzročnika	J18	138	270,4	1,79
7	Zločudna novotvorina dojke	C50	138	270,4	1,79
8	Akutni infarkt miokarda	I21	131	256,7	1,70
9	Sekundarne zločudne novotvorine dišnih i probavnih organa	C78	129	252,7	1,68
10	Zločudna novotvorina debelog crijeva	C18	125	244,9	1,63
11	Upala žučnjaka (kolecistitis)	K81	119	233,1	1,55
12	Respiracijska insuficijencija nesvrstana drugamo	J96	108	211,6	1,40
13	Prijelom lumbalne kralježnice i zdjelice	S32	101	197,9	1,31
14	Žučni kamenci (kolelitijaza)	K80	100	195,9	1,30
15	Fibrilacija atrija i undulacija	I48	99	194,0	1,29
16	Gonartroza (Artroza koljena)	M17	91	178,3	1,18
17	Anemija zbog manjka željeza	D50	87	170,5	1,13

Rang	Dijagnoza	Šifra MKB-10	Ukupno	Stopa/100.000	Udio (%) od ukupno
18	Kardiomiopatija	I42	84	164,6	1,09
19	Drugi specifični poremećaji zglobova	M24	80	156,7	1,04
20	Zločudna novotvorina završnoga debelog crijeva (rektuma)	C20	78	152,8	1,01
Ukupno svih hospitalizacija žena 65+			7.692	15070,2	100,00

Izvor podataka: Bolesničko-statistički obrazac, 2018.

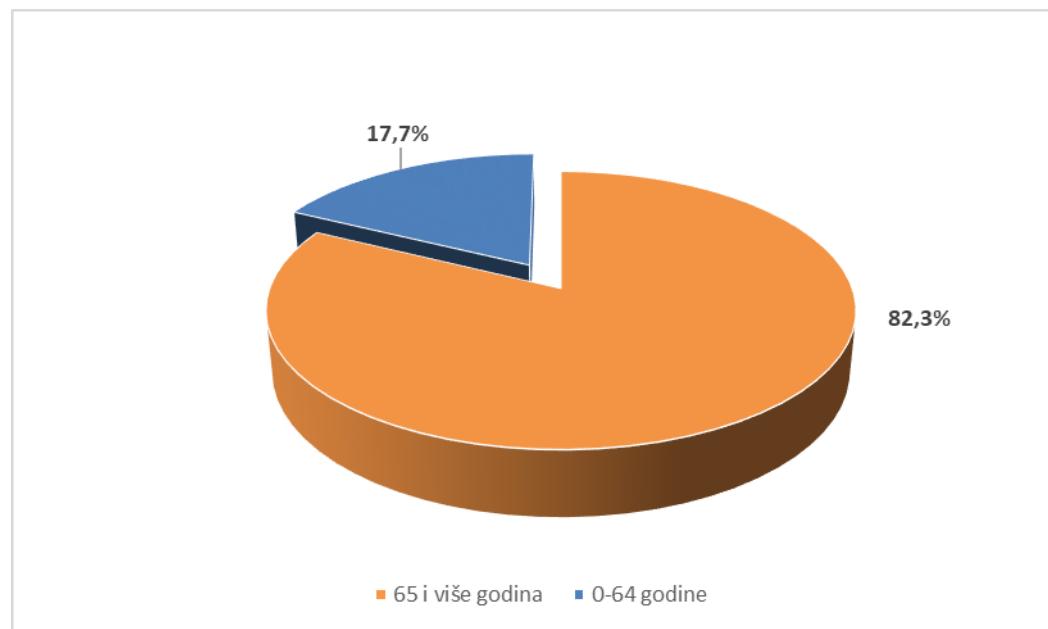
4 Smrtnost stanovništva starije dobi

Dobna struktura ukupnog mortaliteta u Splitsko-dalmatinskoj županiji za 2018. godinu pokazuje da najviši udio od 82,3% ima dobna skupina starijih od 65 godina (4.201 od ukupno umrlih 5.105). Spolna struktura ukupnog mortaliteta pokazuje da su žene zastupljenije u ukupnom broju umrlih, a posebno u dobnoj skupini od 65 i više godina, dok muškarci umiru više u dobi od 0-64 godine.

TABLICA 7. UKUPNI MORTALITET U SPLITSKO-DALMATINSKOJ ŽUPANIJI PO DOBI, 2018.

Dob	Ukupno	Muškarci	Žene
0-64 godine	903	639	264
65 i više godina	4201	2001	2200
Sve dobi	5105	2640	2464

Izvor podataka: Državni zavod za statistiku RH

SLIKA 5. UMRLI U SPLITSKO-DALMATINSKOJ ŽUPANIJI U 2018., PREMA DOBNIM SKUPINAMA

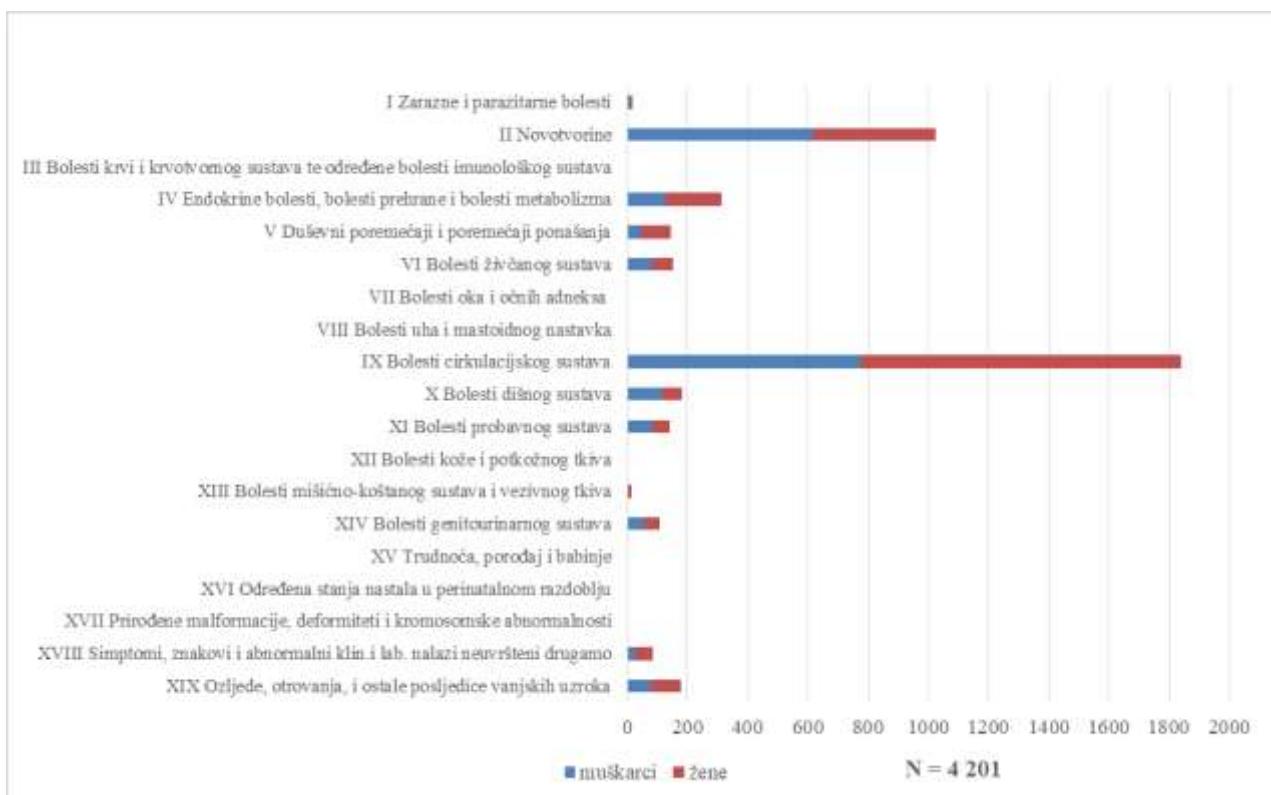
Analiza uzroka smrti osoba starijih od 65 godina u Županiji za 2018. godinu prema najučestalijim skupinama bolesti pokazuje da u ovoj dobnoj skupini starije osobe oba spola najviše umiru od Bolesti cirkulacijskog sustava (775 muškaraca, stopa 2096,6/100.000 i 1064 žena sa stopom od 2084,6/100.000). Na drugom mjestu uzroka smrti kod oba spola su Novotvorine (617 muškarca, stopa od 1669,1/100.000 i 409 žena sa stopom od 801,3/100.000),

a zatim slijede Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma (126 muškaraca i 186 žena). (152 umrle). Na četvrtom mjestu uzroka smrti osoba starije dobi kod muškaraca su Bolesti dišnog sustava (113 umrlih), a kod žena Ozljede, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka (102 umrle), dok su na petom mjestu kod muškaraca Bolesti živčanog sustava (81 umrli), a kod žena Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja (100 umrlih). (Tablica 8, slika 6)

TABLICA 8. UMRLI U DOBI OD 65 I VIŠE GODINA PO MKB-10 SKUPINAMA BOLESTI I PO SPOLU U SPLITSKO-DALMATINSKOJ ŽUPANIJI U 2018.

Skupine bolesti po MKB-10			Muškarci			Žene		
			Broj	Udio	Stopa/100.000	Broj	Udio	Stopa/100.000
I	Zarazne i parazitarne bolesti	A00-B99	10	0,5	27,1	9	0,4	17,6
II	Novotvorine	C00-D48	617	30,8	1669,1	409	18,6	801,3
III	Bolesti krv i krvotvornog sustava te određene bolesti imunološkog sustava	D50-D89	0	0,0	0,0	3	0,1	5,9
IV	Endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma	E00-E90	126	6,3	340,9	186	8,5	364,4
V	Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja	F00-F99	45	2,2	121,7	100	4,5	195,9
VI	Bolesti živčanog sustava	G00-G99	81	4,0	219,1	70	3,2	137,1
VII	Bolesti oka i očnih adneksa	H00-H59	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
VIII	Bolesti uha i mastoidnog nastavka	H60-H95	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
IX	Bolesti cirkulacijskog sustava	I00-I99	775	38,7	2096,6	1064	48,4	2084,6
X	Bolesti dišnog sustava	J00-J99	113	5,6	305,7	68	3,1	133,2
XI	Bolesti probavnog sustava	K00-K93	79	3,9	213,7	62	2,8	121,5
XII	Bolesti kože i potkožnog tkiva	L00-L99	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
XIII	Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva	M00-M99	2	0,1	5,4	11	0,5	21,6
XIV	Bolesti genitourinarnog sustava	N00-N99	53	2,6	143,4	55	2,5	107,8
XV	Trudnoća, porodaj i babinje	O00-O99	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
XVI	Odredena stanja nastala u perinatalnom razdoblju	P00-P96	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
XVII	Prirodene malformacije, deformiteti i	Q00-Q99	0	0,0	0,0	1	0,0	2,0

Skupine bolesti po MKB-10			Muškarci			Žene		
			Broj	Udio	Stopa/100.000	Broj	Udio	Stopa/100.000
	kromosomske abnormalnosti							
XVIII	Simptomi, znakovi i abnormalni klin. i lab. nalazi neuvršteni drugamo	R00-R99	23	1,1	62,2	60	2,7	117,6
XIX	Ozljede, otrovanja, i ostale posljedice vanjskih uzroka	S00-T98	77	3,8	208,3	102	4,6	199,8
Ukupno			2001	100,0	5413,2	2200	100	4310,3

SLIKA 6. UMRLI U DOBI 65 I VIŠE GODINA PO MKB-10 SKUPINAMA BOLESTI I PO SPOLU U SPLITSKO-DALMATINSKOJ ŽUPANIJI U 2018. GODINI

Usporedni prikaz deset vodećih pojedinačnih uzroka smrti po spolovima pokazuje da su kod oba spola vodeći uzroci smrti Ishemijske bolesti srca (I20-I25) i Cerebrovaskularne bolesti (I60-I69). Od Ishemijske bolesti srca umrlo je 317 muškaraca i 364 žena, te od Cerebrovaskularne bolesti 229 muškaraca i 329 žena starije dobi. Treći uzrok smrti kod muškaraca je Zločudna novotvorina dušnika, dušnica i pluća (155 umrlih), a kod žena Dijabetes melitus (186 umrlih). Na četvrtom mjestu uzroka smrti u muškaraca je Dijabetes melitus (126 umrlih), a u žena Hipertenzivna bolest (167 umrlih). Kod oba spola je na petom mjestu uzroka smrti Zločudna novotvorina debelog crijeva, rektuma i anusa (109 umrlih muškaraca i 80 umrlih žena). Na šestom mjestu uzroka smrti kod muškaraca je Hipertenzivna bolest (82 umrla) a potom slijede

Kronične bolesti donjeg dišnog sustava (80 umrlih), Zločudna novotvorina prostate (68 umrlih), Parkinsonova bolest (36 umrlih), Insuficijencija srca (36 umrlih) i Zločudna novotvorina želuca (30 umrlih). U žena je na šestom mjestu uzroka smrti Insuficijencija srca (74 umrle), a potom slijedi Prijelom bedrene kosti (59 umrlih), Zločudna novotvorina dušnika, dušnica i pluća (55 umrlih), Poremećaj ličnosti i poremećaj ponašanja uzrokovan bolešću, oštećenjem ili disfunkcijom mozga (52 umrle) i Kronične bolesti donjeg dišnog sustava (50 umrlih). (Tablice 9, 10 i 11).

TABLICA 9. RANG LJESTVICA I UDIO 10 VODEĆIH UZROKA SMRTI U SPLITSKO-DALMATINSKOJ ŽUPANIJI U DOBI 65 I VIŠE GODINA, 2018. - UKUPNO

Šifra MKB-10	Dijagnoza	Broj	Udio %
I20-I25	Ishemijske bolesti srca	681	16,21
I60-I69	Cerebrovaskularne bolesti	558	13,29
E10-E14	Dijabetes melitus	312	7,43
I10-I15	Hipertenzivne bolesti	249	5,93
C33-C34	Zločudna novotvorina dušnika, dušnica i pluća	210	5,00
C18-C21	Zločudna novotvorina debelog crijeva, rektuma i anusa	189	4,50
J40-J47	Kronične bolesti donjeg dišnog sustava	130	3,10
I50	Insuficijencija srca	110	2,62
S72	Prijelom bedrene kosti	88	2,10
F07	Poremećaj ličnosti i poremećaj ponašanja uzrokovan bolešću, oštećenjem ili disfunkcijom mozga	78	1,86
Prvih 10 uzroka smrti		2605	62,02
Ukupno umrli		4200	100,00

TABLICA 10. RANG LJESTVICA I UDIO 10 VODEĆIH UZROKA SMRTI U UMRLIH MUŠKARACA U SPLITSKO-DALMATINSKOJ ŽUPANIJI U DOBI 65 I VIŠE GODINA, 2018.

Šifra MKB-10	Dijagnoza	Broj	Udio %
I20-I25	Ishemijske bolesti srca	317	15,84
I60-I69	Cerebrovaskularne bolesti	229	11,44
C33-C34	Zločudna novotvorina dušnika, dušnica i pluća	155	7,75
E10-E14	Dijabetes melitus	126	6,30
C18-C21	Zločudna novotvorina debelog crijeva, rektuma i anusa	109	5,45
I10-I15	Hipertenzivne bolesti	82	4,10
J40-J47	Kronične bolesti donjeg dišnog sustava	80	4,00
C61	Zločudna novotvorina prostate	68	3,40
G20	Parkinsonova bolest	36	1,80
I50	Insuficijencija srca	36	1,80
C16	Zločudna novotvorina želuca	30	1,50
Prvih 10 uzroka smrti		1268	63,37
Ukupno umrli		2001	100,00

TABLICA 11. RANG LJESTVICA I UDIO 10 VODEĆIH UZROKA SMRTI U UMRLIH ŽENA U SPLITSKO-DALMATINSKOJ ŽUPANIJI U DOBI 65 I VIŠE GODINA, 2018.

Šifra MKB-10	Dijagnoza	Broj	Udio %
I20-I25	Ishemijske bolesti srca	364	16,55
I60-I69	Cerebrovaskularne bolesti	329	14,96
E10-E14	Dijabetes melitus	186	8,46
I10-I15	Hipertenzivne bolesti	167	7,59
C18-C21	Zločudna novotvorina debelog crijeva, rektuma i anusa	80	3,64
I50	Insuficijencija srca	74	3,37
S72	Prijelom bedrene kosti	59	2,68
C33-C34	Zločudna novotvorina dušnika, dušnica i pluća	55	2,50
F07	Poremećaj ličnosti i poremećaj ponašanja uzrokovani bolešću, oštećenjem ili disfunkcijom mozga	52	2,36
J40-J47	Kronične bolesti donjeg dišnog sustava	50	2,27
	Prvih 10 uzroka smrti	1416	64,39
	Ukupno umrle	2200	100,00

U 2018. zabilježeno je 179 nasilnih smrти (stopa od 203,40/100.000) u osoba 65 i više godina. Stopa nasilnih smrти kod muškaraca u dobi 65 i više godina iznosi 208,31/100.000, a 199,84/100.000 u žena.

Najveći broj nasilnih smrти uzrokovani su padovima (118 osoba; stopa 134,08/100.000). Čak 65,92% svih vanjskih uzroka smrти u osoba u dobi 65 i više godina u 2018. godini posljedica su padova. Zbog padova je preminulo 43 muškarca u dobi iznad 65 godina (stopa od 116,33/100.000, odnosno 84,31% umrlih od ukupno umrlih svih dobnih skupina od padova) i 75 žena u dobi iznad 65 godina (stopa od 146,94/100.000, odnosno 100% umrlih od ukupno umrlih žena svih dobnih skupina od padova) (Tablica 12).

TABLICA 12. VANJSKI UZROCI SMRTI OSOBA U DOBI OD 65 I VIŠE GODINA U SPLITSKO-DALMATINSKOJ ŽUPANIJI, 2018.

Vanjski uzrok mortaliteta			65 i više godina		Ukupno sve dobi		Udio 65+ u ukupno umrlim
Šifra MKB-10			Broj	Stopa/100.000	Broj	Stopa/100.000	%
V01-V99	Nesreće pri prijevozu	Ukupno	13	14,77	37	8,26	35,1
		Muški	8	21,64	27	12,36	29,6
		Žene	5	9,80	10	4,36	50,0
W00-W19	Padovi	Ukupno	118	134,08	126	28,12	93,7
		Muški	43	116,33	51	23,34	84,3
		Žene	75	146,94	75	32,67	100,0
W20-X59	Drugi vanjski uzroci slučajnih ozljeda	Ukupno	21	23,86	46	10,27	45,7
		Muški	12	32,46	31	14,19	38,7
		Žene	9	17,63	15	6,53	60,0
X60-X84		Ukupno	18	20,45	56	12,50	32,1

Vanjski uzrok mortaliteta			65 i više godina		Ukupno sve dobi		Udio 65+ u ukupno umrlim
Šifra MKB-10			Broj	Stopa/100.000	Broj	Stopa/100.000	%
Namjerno samoozljedivanje	Namjerno samoozljedivanje	Muški	14	37,87	41	18,77	34,1
		Žene	4	7,84	15	6,53	26,7
X85-Y89	Ostali vanjski uzroci smrti	Ukupno	9	10,23	11	2,45	81,8
		Muški	0	0,00	1	0,46	0,0
		Žene	9	17,63	10	4,36	90,0
V01-Y89	UKUPNO	Ukupno	179	203,40	276	61,60	64,9
		Muški	77	208,31	151	69,11	51,0
		Žene	102	199,84	125	54,45	81,6

4.1 Smrtnost po područjima Splitsko-dalmatinske županije

Županija se dijeli u tri geografske, povijesne, demografske i kulturološke podcjeline sa svojim specifičnostima: priobalje, Zagora i otoci.

Analiza uzroka smrti osoba starijih od 65 godina po područjima Županije za 2018. godinu prema najučestalijim skupinama bolesti pokazuje da u ovoj dobnoj skupini starije osobe oba spola najviše umiru od Bolesti cirkulacijskog sustava (priobalje 1112 umrlih, sa stopom 2186,18/100.000; Zagora 508 umrlih, sa stopom 2950,23/100.000; otoci 219 umrlih, sa stopom 2972,72/100.000).

Na drugom mjestu uzroka smrti kod oba spola su Novotvorine (priobalje 722 umrlih, sa stopom 1419,44/100.000; Zagora 187 umrlih, sa stopom 1086,01/100.000; otoci 117 umrlih, sa stopom 1588,16/100.000), Na trećem mjestu uzroka smrti kod oba spola su Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma: na priobalu 202 umrlih, Zagora 82 umrlih, otoci 28 umrlih.

Na četvrtom mjestu uzroka smrti muškaraca starije dobi su Bolesti dišnog sustava - na priobalu (70 umrlih), u Zagori (33 umrlih), na otocima (10 umrlih).

Na četvrtom mjestu uzroka smrti žena starije dobi su Ozljede, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka - na priobalu (67 umrlih), u Zagori (25 umrlih), te na otocima (10 umrlih) kao i od Duševnih poremećaja i poremećaja ponašanja (10 umrlih žena).

Na petom mjestu kod muškaraca su Bolesti probavnog sustava na priobalu (59 umrlih) kao i u Zagori (19 umrlih) te Ozljede, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka (19 umrlih), a na otocima Bolesti živčanog sustava (9 umrlih).

Kod starijih žena na petom mjestu uzroka smrti na priobalu su Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja (66 umrlih), kao i u Zagori (24 umrle). Na otocima su Bolesti probavnog sustava (8 umrlih) i Bolesti genitourinarnog sustava (8 umrlih žena). (Tablice 13, 14 i 15).

TABLICA 13. UMRLI U DOBI 65 I VIŠE GODINA PO MKB-10 SKUPINAMA BOLESTI I PO SPOLU NA PRIOBALJU SPLITSKO-DALMATINSKE ŽUPANIJE U 2018.

Skupina bolesti stanja MKB-10		Muškarci		Žene		
		Broj	Stopa/100.000	Broj	Stopa/100.000	
I	Zarazne i parazitarne bolesti	A00-B99	8	37,76	7	23,58
II	Novotvorine	C00-D48	425	2006,23	297	1000,64
III	Bolesti krvi i krvotvornog sustava te odredene bolesti imunološkog sustava	D50-D89	0	0,00	2	6,74
IV	Endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma	E00-E90	86	405,97	116	390,82
V	Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja	F00-F99	32	151,06	66	222,36
VI	Bolesti živčanog sustava	G00-G99	55	259,63	56	188,67
VII	Bolesti oka i očnih adneksa	H00-H59	0	0,00	0	0,00
VIII	Bolesti uha i mastoidnog nastavka	H60-H95	0	0,00	0	0,00
IX	Bolesti cirkulacijskog sustava	I00-I99	472	2228,10	640	2156,26
X	Bolesti dišnog sustava	J00-J99	70	330,44	47	158,35
XI	Bolesti probavnog sustava	K00-K93	59	278,51	35	117,92

XII	Bolesti kože i potkožnog tkiva	L00-L99	0	0,00	0	0,00
XIII	Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva	M00-M99	2	9,44	8	26,95
XIV	Bolesti genitourinarnog sustava	N00-N99	36	169,94	35	117,92
XV	Trudnoća, porodaj i babinje	O00-O99	0	0,00	0	0,00
XVI	Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju	P00-P96	0	0,00	0	0,00
XVII	Prirodene malformacije, deformiteti i kromosomske abnormalnosti	Q00-Q99	0	0,00	1	3,37
XVIII	Simptomi, znakovi i abnormalni klin.i lab. nalazi neuvršteni drugamo	R00-R99	19	89,69	48	161,72
XIX	Ozljede, otrovanja, i ostale posljedice vanjskih uzroka	S00-T98	50	236,03	67	225,73
Ukupno			1314	6202,79	1425	4801,05

TABLICA 14. UMRLI U DOBI 65 I VIŠE GODINA PO MKB-10 SKUPINAMA BOLESTI I PO SPOLU U ZAGORI SPLITSKO-DALMATINSKE ŽUPANIJE U 2018.

Skupina bolesti stanja MKB-10			Muškarci		Žene	
			Broj	Stopa/100.000	Broj	Stopa/100.000
I	Zarazne i parazitarne bolesti	A00-B99	1	15,30	1	9,36
II	Novotvorine	C00-D48	117	1790,09	70	655,25
III	Bolesti krvi i krvotvornog sustava te odredene bolesti imunološkog sustava	D50-D89	0	0,00	0	0,00
IV	Endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma	E00-E90	27	413,10	55	514,84
V	Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja	F00-F99	7	107,10	24	224,66
VI	Bolesti živčanog sustava	G00-G99	17	260,10	12	112,33
VII	Bolesti oka i očnih adneksa	H00-H59	0	0,00	0	0,00
VIII	Bolesti uha i mastoidnog nastavka	H60-H95	0	0,00	0	0,00
IX	Bolesti cirkulacijskog sustava	I00-I99	193	2952,88	315	2948,61
X	Bolesti dišnog sustava	J00-J99	33	504,90	14	131,05
XI	Bolesti probavnog sustava	K00-K93	19	290,70	19	177,85
XII	Bolesti kože i potkožnog tkiva	L00-L99	0	0,00	0	0,00
XIII	Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva	M00-M99	0	0,00	2	18,72
XIV	Bolesti genitourinarnog sustava	N00-N99	9	137,70	12	112,33
XV	Trudnoća, porodaj i babinje	O00-O99	0	0,00	0	0,00
XVI	Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju	P00-P96	0	0,00	0	0,00
XVII	Prirodene malformacije, deformiteti i kromosomske abnormalnosti	Q00-Q99	0	0,00	0	0,00
XVIII	Simptomi, znakovi i abnormalni klin.i lab. nalazi neuvršteni drugamo	R00-R99	2	30,60	11	102,97
XIX	Ozljede, otrovanja, i ostale posljedice vanjskih uzroka	S00-T98	19	290,70	25	234,02
Ukupno			444	6793,15	560	5241,97

TABLICA 15. UMRLI U DOBI 65 I VIŠE GODINA PO MKB-10 SKUPINAMA BOLESTI I PO SPOLU NA OTOCIMA SPLITSKO-DALMATINSKE ŽUPANIJE U 2018.

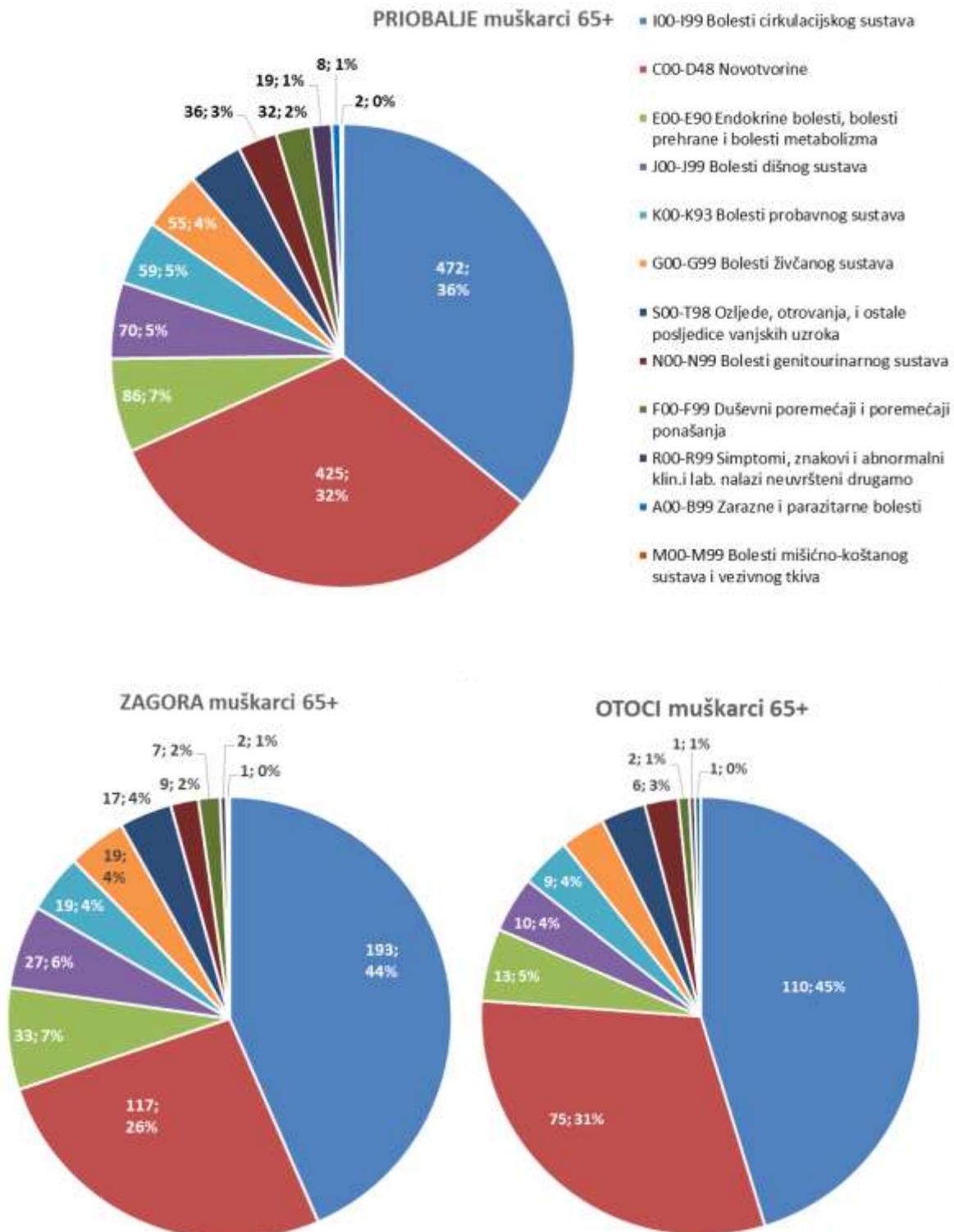
Skupina bolesti stanja MKB-10			Muškarci		Žene	
			Broj	Stopa/100.000	Broj	Stopa/100.000
I	Zarazne i parazitarne bolesti	A00-B99	1	29,35	1	25,25
II	Novotvorine	C00-D48	75	2201,35	42	1060,61
III	Bolesti krv i krvotvornog sustava te određene bolesti imunološkog sustava	D50-D89	0	0,00	1	25,25
IV	Endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma	E00-E90	13	381,57	15	378,79
V	Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja	F00-F99	6	176,11	10	252,53
VI	Bolesti živčanog sustava	G00-G99	9	264,16	2	50,51
VII	Bolesti oka i očnih adneksa	H00-H59	0	0,00	0	0,00
VIII	Bolesti uha i mastoidnog nastavka	H60-H95	0	0,00	0	0,00
IX	Bolesti cirkulacijskog sustava	I00-I99	110	3228,65	109	2752,53
X	Bolesti dišnog sustava	J00-J99	10	293,51	7	176,77
XI	Bolesti probavnog sustava	K00-K93	1	29,35	8	202,02
XII	Bolesti kože i potkožnog tkiva	L00-L99	0	0,00	0	0,00
XIII	Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva	M00-M99	0	0,00	1	25,25
XIV	Bolesti genitourinarnog sustava	N00-N99	8	234,81	8	202,02
XV	Trudnoća, porodaj i babinje	O00-O99	0	0,00	0	0,00
XVI	Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju	P00-P96	0	0,00	0	0,00
XVII	Prirodene malformacije, deformiteti i kromosomske abnormalnosti	Q00-Q99	0	0,00	0	0,00
XVIII	Simptomi, znakovi i abnormalni klin.i lab. nalazi neuvršteni drugamo	R00-R99	2	58,70	1	25,25
XIX	Ozljede, otrovanja, i ostale posljedice vanjskih uzroka	S00-T98	8	234,81	10	252,53
Ukupno			243	7132,37	215	5429,29

Struktura i udjeli smrtnosti u 2018. godini na priobalju kod oba spola odgovaraju onima za čitavu Splitsko-dalmatinsku županiju.

Između područja SDŽ najveću stopu svih smrti muškaraca dobi 65 i više godina u 2018. godini imali su muškarci na otocima 7132,37/100.000.

Usporedbe struktura uzroka smrti po skupinama bolesti muškaraca dobi 65 i više godina po područjima Županije u 2018. godini pokazuju da među vodećim uzrocima smrti nema bitnih razlika između priobalja (Bolesti cirkulacijskog sustava 36%, Novotvorine 32%) i Zagore (Bolesti cirkulacijskog sustava 43%, Novotvorine 26%), dok je na otocima veći udio umrlih zbog Bolesti sustava za cirkulaciju (45% umrlih), a manji udio umrlih zbog Novotvorina (31% umrlih).

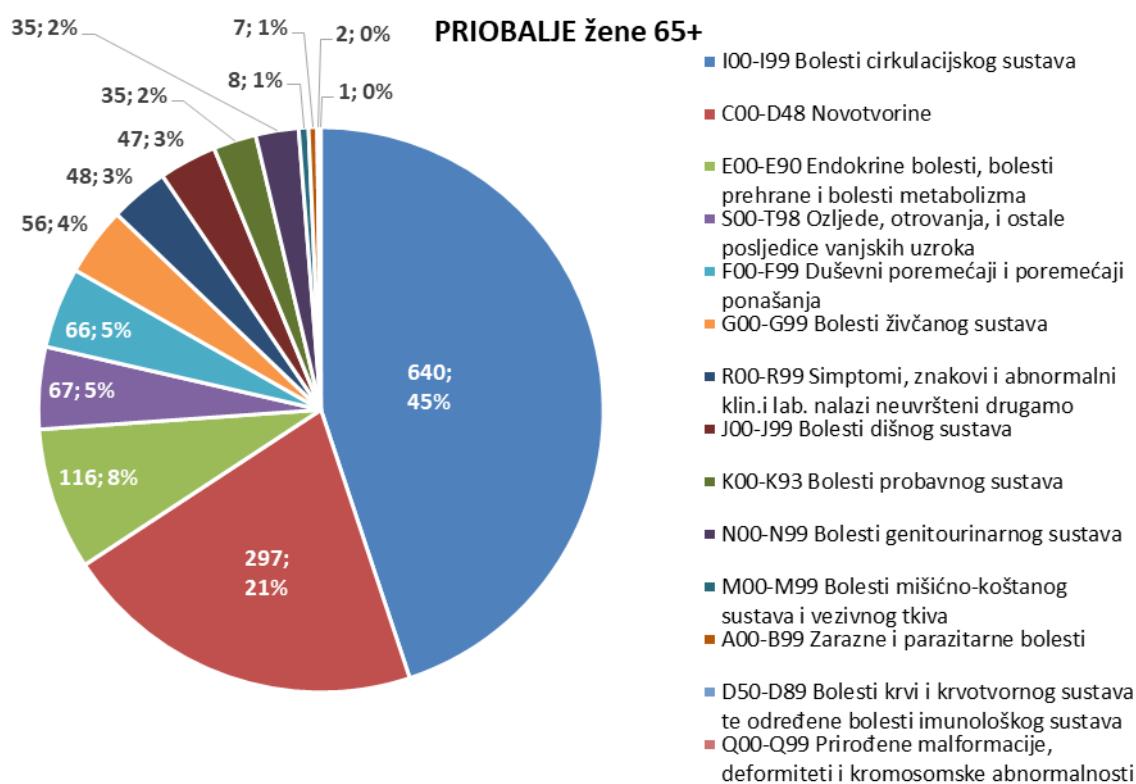
Na trećem mjestu su na priobalju (7% umrlih) i na otocima (5%) Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma, a u Zagori (7%) su Bolesti dišnog sustava.. Smrti zbog Bolesti dišnog sustava su na četvrtom mjestu i na priobalju (5% umrlih), i na otocima (3% umrlih) a u Zagori su (6% umrlih) Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma. Na petom mjestu su Bolesti probavnog sustava na priobalju s udjelom od 5%, u Zagori 4% kao i Ozljede, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka (4%),a na otocima Bolesti živčanog sustava (4%). (Slika 7)

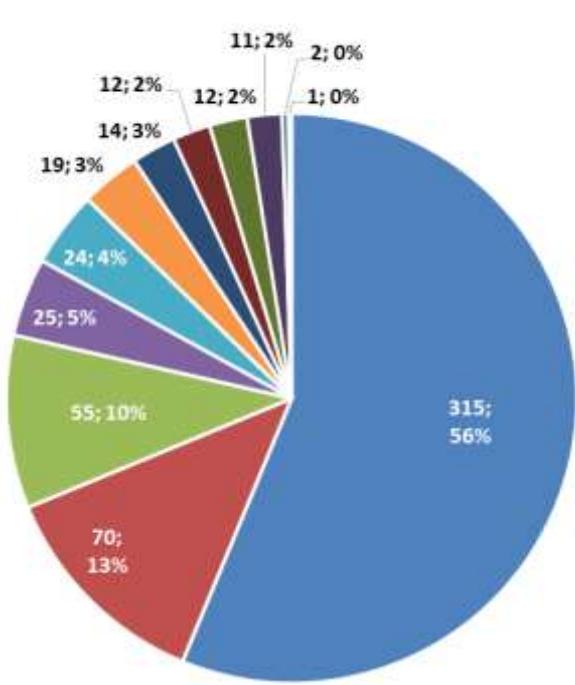
SLIKA 7. STRUKTURE UZROKA SMRTI MUŠKARACA DOBI 65 I VIŠE GODINA PO PODRUČJIMA SDŽ U 2018. GODINI

Između područja SDŽ najveću stopu svih smrti žena dobi 65 i više godina u 2018. godini imale su žene otoka 5429,29/100.000.

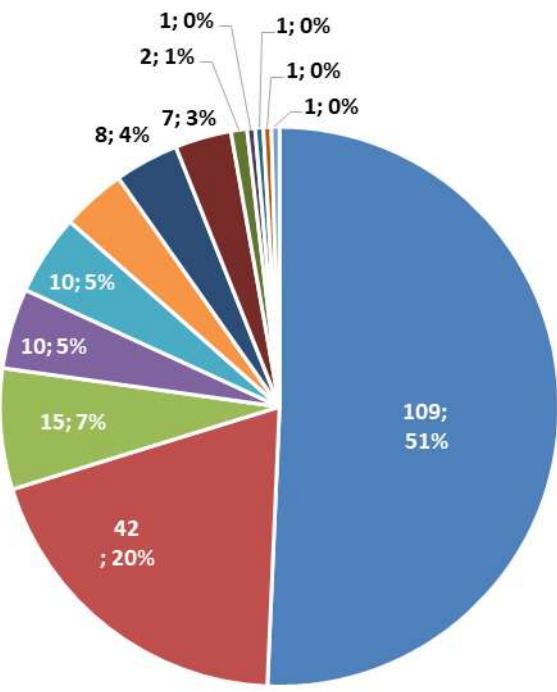
Usporedbe struktura umrlih žena dobi 65 i više godina po područjima Županije u 2018. godini pokazuju da je vodeći uzrok smrti skupina Bolesti cirkulacijskog sustava s najvećim udjelom u Zagori (56% umrlih), a podjednako na otocima i u priobalju (45% umrlih žena). Na drugom mjestu su Novotvorine s najvećim udjelom umrlih žena u priobalju (21%), a najmanjim u Zagori (13%). Na otocima je smrtnost starijih žena od Novotvorina 20%. Na trećem mjestu su Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma i u Zagori (10%), na priobalju (8% umrlih) i na otocima (7% umrlih žena). Smrti žena zbog Ozljeda, otrovanja, i ostalih posljedica vanjskih uzroka su na četvrtom mjestu i na priobalju (5% umrlih), u Zagori (5%) i na otocima (5% umrlih) gdje je s udjelom od 5% i umrlih od Duševnih poremećaja i poremećaja ponašanja. (Slika). Na petom mjestu umrlih žena su Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja u priobalju (4,5%) i u Zagori (4,3%), a na otocima su Bolesti probavnog sustava i Bolesti genitourinarnog sustava (4%).(Slika 8).

ZAGORA žene 65+

OTOCI žene 65+

SLIKA 8. STRUKTURE UZROKA SMRTI ŽENA DOBI 65 I VIŠE GODINA PO PODRUČJIMA SDŽ U 2018. GODINI

4.2 Smrtnost od pojedinačnih uzroka smrti po područjima priobalja, otoka i Zagore Splitsko-dalmatinske županije

4.2.1 Pojedinačni uzroci smrti muškaraca po područjima Splitsko-dalmatinske županije

Kod muškarca dobi 65 i više godina od pojedinačnih uzroka smrti u 2018. godini na prvom mjestu su smrti od Ishemijske bolesti srca u priobalju (203 umrla; 15,45%) i na otocima (47 umrlih; 19,34%), a u Zagori su Cerebrovaskularne bolesti (69 umrlih; 15,54%). Na drugom mjestu su smrti od Cerebrovaskularne bolesti na priobalju (123 umrla; 9,36%) i na otocima (37 umrlih; 15,23%), a u Zagori su Ishemijske bolesti srca (67 umrlih; 15,09%). Na trećem mjestu po svim područjima SDŽ su smrti zbog Zločudne novotvorine dušnika, dušnica i pluća. Najviše umrlih je u priobalju (103; 7,84%), zatim u Zagori (34 umrlih; 7,66%), a najmanje na otocima (18 umrlih; 7,41%). Na četvrtom mjestu uzroka smrti kod muškaraca starije dobi u priobalju je Dijabetes melitus (86 umrlih; 6,54%), u Zagori Konične bolesti donjeg dišnog sustava (30 umrlih; 6,765), na otocima Zločudna novotvorina debelog crijeva, rektuma i anusa (15 umrlih; 6,17%). Na petom mjestu uzroka smrti u priobalju (74 umrlih; 5,63%) je Zločudna novotvorina debelog crijeva, rektuma i anusa, a u Zagori (27 umrlih; 6,08%) i na otocima (13 umrlih; 5,35%) Dijabetes melitus.

TABLICA 16. RANG LJESTVICA 10 VODEĆIH UZROKA SMRTI U UMRLIH MUŠKARACA U DOBI 65 I VIŠE GODINA NA PRIOBALJU SPLITSKO-DALMATINSKE ŽUPANIJE U 2018.

Šifra MKB-10	Dijagnoza	Broj	Udio %
I20-I25	Ishemijske bolesti srca	203	15,45
I60-I69	Cerebrovaskularne bolesti	123	9,36
C33-C34	Zločudna novotvorina dušnika, dušnica i pluća	103	7,84
E10-E14	Dijabetes melitus	86	6,54
C18-C21	Zločudna novotvorina debelog crijeva, rektuma i anusa	74	5,63
I10-I15	Hipertenzivne bolesti	50	3,81
C61	Zločudna novotvorina prostate	48	3,65
J40-J47	Konične bolesti donjeg dišnog sustava	45	3,42
C16	Zločudna novotvorina želuca	25	1,90
G20	Parkinsonova bolest	23	1,75
C67	Zločudna novotvorina mokračnoga mjehura	23	1,75
F07	Poremećaj ličnosti i poremećaj ponašanja uzrokovan bolešću, oštećenjem ili disfunkcijom mozga	23	1,75
Prvih 10 uzroka smrti		826	62,86
Ukupno umrli		1314	100,00

TABLICA 17. RANG LJESTVICA 10 VODEĆIH UZROKA SMRTI U UMRLIH MUŠKARACA U DOBI 65 I VIŠE GODINA U ZAGORI SPLITSKO-DALMATINSKE ŽUPANIJE U 2018.

Šifra MKB-10	Dijagnoza	Broj	Udio %
I60-I69	Cerebrovaskularne bolesti	69	15,54

I20-I25	Ishemijske bolesti srca	67	15,09
C33-C34	Zločudna novotvorina dušnika, dušnica i pluća	34	7,66
J40-J47	Kronične bolesti donjeg dišnog sustava	30	6,76
E10-E14	Dijabetes melitus	27	6,08
I10-I15	Hipertenzivne bolesti	25	5,63
C18-C21	Zločudna novotvorina debelog crijeva, rektuma i anusa	20	4,50
C61	Zločudna novotvorina prostate	14	3,15
I50	Insuficijencija srca	14	3,15
G20	Parkinsonova bolest	12	2,70
S72	Prijelom bedrene kosti	7	1,58
Prvih 10 uzroka smrti		319	71,85
Ukupno umrli		444	100,00

TABLICA 18. RANG LJESTVICA 10 VODEĆIH UZROKA SMRTI U UMRLJH MUŠKARACA U DOBI 65 I VIŠE GODINA NA OTOCIMA SPLITSKO-DALMATINSKE ŽUPANIJE U 2018.

Šifra MKB-10	Dijagnoza	Broj	Udio %
I20-I25	Ishemijske bolesti srca	47	19,34
I60-I69	Cerebrovaskularne bolesti	37	15,23
C33-C34	Zločudna novotvorina dušnika, dušnica i pluća	18	7,41
C18-C21	Zločudna novotvorina debelog crijeva, rektuma i anusa	15	6,17
E10-E14	Dijabetes melitus	13	5,35
I10-I15	Hipertenzivne bolesti	7	2,88
C61	Zločudna novotvorina prostate	6	2,47
G20	Parkinsonova bolest	6	2,47
J40-J47	Kronične bolesti donjeg dišnog sustava	5	2,06
C16	Zločudna novotvorina želuca	5	2,06
C22	Zločudna novotvorina jetre i intrahehatalnih žućnih vodova	4	1,65
I70	Ateroskleroza	4	1,65
S72	Prijelom bedrene kosti	4	1,65
F07	Poremećaj ličnosti i poremećaj ponašanja uzrokovan bolešću, oštećenjem ili disfunkcijom mozga	3	1,23
C25	Zločudna novotvorina gušterače	3	1,23
Ukupno prvih 10 uzroka smrti		177	71,60
Ukupno umrli		243	100,00

4.2.2 Pojedinačni uzroci smrti žena po područjima Splitsko-dalmatinske županije

Kod žena dobi 65 i više godina od pojedinačnih uzroka smrti u 2018. godini na prvom mjestu su smrti od Ishemijske bolesti srca u priobalju (236 umrlih, 16,57%), a u Zagori (101 umrla, 18,04%) i na otocima (46 umrlih, 21,40%) su smrti od Cerebrovaskularne bolesti Na drugom mjestu su u priobalju smrti od Cerebrovaskularne bolesti (182 umrle, 12,78%), a u Zagori (93 umrle, 16,61%) i na otocima (35 umrlih, 16,28%) su smrti od Ishemijske bolesti srca. Na trećem mjestu uzroka smrti na sva tri područja SDŽ su smrti od Dijabetes melitusa (u priobalju 116 umrlih, 8,15%; u Zagori 55 umrlih, 9,82%; na otocima 15 umrlih, 6,98%). Na četvrtom mjestu

uzroka smrti na sva tri područja Županije su smrti od Hipertenzivne bolesti. Od pojedinačnih smrti vrlo je visoka smrtnost žena na sva tri područja SDŽ i od Zločudne novotvorine debelog crijeva, rektuma i anusa. Najviše umrlih je u priobalju (57; 4%), zatim u Zagori (17 umrlih; 3,04%), te na otocima (6 umrlih; 2,79%).

TABLICA 19. RANG LJESTVICA 10 VODEĆIH UZROKA SMRTI U UMRLIH ŽENA U DOBI 65 I VIŠE GODINA NA PRIOBALJU SPLITSKO-DALMATINSKE ŽUPANIJE U 2018.

Šifra MKB-10	Dijagnoza	Broj	Udio %
I20-I25	Ishemijske bolesti srca	236	16,57
I60-I69	Cerebrovaskularne bolesti	182	12,78
E10-E14	Dijabetes melitus	116	8,15
I10-I15	Hipertenzivne bolesti	106	7,44
C18-C21	Zločudna novotvorina debelog crijeva, rektuma i anusa	57	4,00
R54	Senilnost	45	3,16
C33-C34	Zločudna novotvorina dušnika, dušnica i pluća	41	2,88
S72	Prijelom bedrene kosti	39	2,74
F07	Poremećaj ličnosti i poremećaj ponašanja uzrokovan bolešcu, oštećenjem ili disfunkcijom mozga	35	2,46
I50	Insuficijencija srca	34	2,39
Prvih 10 uzroka smrti		891	62,57
Ukupno umrli		1425	100,00

TABLICA 20. RANG LJESTVICA 10 VODEĆIH UZROKA SMRTI U UMRLIH ŽENA U DOBI 65 I VIŠE GODINA U ZAGORI SPLITSKO-DALMATINSKE ŽUPANIJE U 2018.

Šifra MKB-10	Dijagnoza	Broj	Udio %
I60-I69	Cerebrovaskularne bolesti	101	18,04
I20-I25	Ishemijske bolesti srca	93	16,61
E10-E14	Dijabetes melitus	55	9,82
I10-I15	Hipertenzivne bolesti	46	8,21
I50	Insuficijencija srca	37	6,61
C18-C21	Zločudna novotvorina debelog crijeva, rektuma i anusa	17	3,04
S72	Prijelom bedrene kosti	17	3,04
F07	Poremećaj ličnosti i poremećaj ponašanja uzrokovan bolešcu, oštećenjem ili disfunkcijom mozga	12	2,14
J40-J47	Kronične bolesti donjeg dišnog sustava	11	1,96
I70	Ateroskleroza	9	1,61
C50	Zločudna novotvorina dojke	8	1,43
C33-C34	Zločudna novotvorina dušnika, dušnica i pluća	8	1,43
Prvih 10 uzroka smrti		414	73,93
Ukupno umrli		560	100,00

TABLICA 21. RANG LJESTVICA 10 VODEĆIH UZROKA SMRTI U UMRLIH ŽENA U DOBI 65 I VIŠE GODINA NA OTOCIMA SPLITSKO-DALMATINSKE ŽUPANIJE U 2018.

Šifra MKB-10	Dijagnoza	Broj	Udio %
I60-I69	Cerebrovaskularne bolesti	46	21,40
I20-I25	Ishemijske bolesti srca	35	16,28
E10-E14	Dijabetes melitus	15	6,98
I10-I15	Hipertenzivne bolesti	15	6,98
C18-C21	Zločudna novotvorina debelog crijeva, rektuma i anusa	6	2,79
C33-C34	Zločudna novotvorina dušnika, dušnica i pluća	6	2,79
F03	Demencija	5	2,33
C50	Zločudna novotvorina dojke	5	2,33
C53-C55	Zločudna novotvorina maternice	5	2,33
J40-J47	Kronične bolesti donjeg dišnog sustava	5	2,33
F07	Poremećaj ličnosti i poremećaj ponašanja uzrokovani bolešću, oštećenjem ili disfunkcijom mozga	5	2,33
C16	Zločudna novotvorina želuca	4	1,86
I70	Ateroskleroza	4	1,86
S72	Prijelom bedrene kosti	3	1,40
I50	Insuficijencija srca	3	1,40
C56	Zločudna novotvorina jajnika	3	1,40
N18	Kronično bubrežno zatajenje	3	1,40
Ukupno vodeći uzroci smrti		168	78,14
Ukupno umrli		215	100,00

5 Zaključak

Iz prethodne analize pobola i smrtnosti stanovništva dobne skupine 65 i više godina u Splitsko-dalmatinskoj županiji očito je da kronične nezarazne bolesti najviše pridonose teretu bolesti starijih. Njihov nastanak je uglavnom povezan s djelovanjem zajedničkih rizičnih čimbenika nezdravog načina života, što daje mogućnost da utječemo na nekoliko bolesti putem pojedinačnih intervencija na čimbenike rizika. Imajući u vidu porast udjela starog stanovništva u ukupnoj populaciji, koji i nadalje kontinuirano raste, možemo očekivati daljnje sve veće opterećenje kroničnim nezaraznim bolestima ako se ne poduzmu sveobuhvatne mjere prevencije.

Pitanje prevencije osobito je aktualno kod mlađeg stanovništva, međutim za sprečavanje bolesti i prekidanje s nezdravim životnim navikama nikada nije prekasno. Ulaganje u prevenciju i kontrolu kroničnih nezaraznih bolesti smanjuje broj preranih smrti, te sprječava pobil i invaliditet, istovremeno unaprjeđujući kvalitetu života.

Starenje stanovništva jedan je od najvećih postignuća ali i najvećih izazova današnjeg čovječanstva. Svi demografski analitički pokazatelji za stanovništvo Splitsko-dalmatinske županije potvrđuju značajno povećanje udjela starijeg stanovništva. Sa starenjem stanovništva mijenja se i struktura pobola, kao i struktura zdravstvenih potreba i zahtjeva dobne skupin 65 i više godina.

Prema izvješćima iz primarne zdravstvene zaštite u 2018. godini broj utvrđenih bolesti i stanja zabilježenih za korisnike u dobi 65 i više godina u djelatnosti opće/obiteljske medicine iznosi 319.594 što je 34,7% svih bolesti i stanja utvrđenih kod korisnika svih dobi (Hrvatska 33,89%). Najčešće skupine utvrđenih bolesti i stanja kod starijih osoba su: bolesti cirkulacijskog sustava (s udjelom od 16,8%; RH 19,43%), bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva (11,5%; RH 12,04%), bolesti dišnog sustava (8,6%; RH 7,99%), bolesti mokraćnih i spolnih organa (7,3%; RH 6,69%), te endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma (7,0%; RH 7,24%).

Udio hospitaliziranih u dobi 65 i više godina u 2018. godini u stacionarnom dijelu KBC Split iznosio je 39,45% ukupno liječenih (RH 36,8%). Zabilježeno je 16.058 hospitalizacija osoba starije životne dobi (stopa 18246,48/100.000) s ukupno 141.440 dana bolničkog liječenja. Prosječna dužina liječenja po jednom boravku je bila 8,8 dana (RH 10,58 dana).

Vodeće skupine bolesti kao uzrok hospitalizacija starijih ljudi su: bolesti cirkulacijskog sustava (3921,32/100.000), novotvorine (3565,67/100.000), bolesti probavnog sustava (1939,64/100.000), ozljede, otrovanja i ostale posljedice vanjskih uzroka (1555,58/100.000), te bolesti dišnog sustava (1171,51/100.000).

Prema podacima o umrlima Državnog zavoda za statistiku u Splitsko-dalmatinskoj županiji u 2018. godini umrlo je 4.201 osoba u dobi 65 i više godina. Analiza uzroka smrti u ovoj dobroj skupini pokazuje da najviše osoba starije dobi umire od cirkulacijskih bolesti, stopa 2091/100.000 (RH 2586/100.000). Na drugom mjestu uzroka smrti su novotvorine sa stopom od 1235/100.000 (RH 1250/100.000), zatim slijede endokrine bolesti i bolesti prehrane i metabolizma (stopa 353/100.000; RH 264/100.000), bolesti dišnog sustava (stopa 220/100.000; RH 354/100.000), te bolesti probavnog sustava (stopa 168/100.000; RH 195/100.000).

U 2018. godini zabilježeno je 179 nasilnih smrti (stopa od 203,40/100.000; RH 193/100.000) u osoba 65 i više godina. Najveći broj nasilnih smrti uzrokovani su padovima (118 osoba; stopa 134,08/100.000; RH 79/100.000). Čak 65,92% (RH 40,72%) svih vanjskih uzroka smrti u

osoba u dobi 65 i više godina u 2018. godini posljedica su padova. Zbog padova je preminulo 43 muškaraca u dobi iznad 65 godina (stopa od 116,33/100.000, odnosno 84,31% umrlih od ukupno umrlih svih dobnih skupina od padova) i 75 žena u dobi iznad 65 godina (stopa od 146,94/100.000, odnosno 100% umrlih od ukupno umrlih svih dobnih skupina od padova).